

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Makowie Podhalańskim

Podstawa prawna powoływania i funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego

Ustawa z dnia 10 sierpnia 2010 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2010 nr 125, poz. 842) wprowadza katalog zmian mających na celu zapewnienie kompleksowej ochrony i pomocy osobom i rodzinom dotkniętym przemocą domową. Ustawa w samej preambule stwierdza, że na władzach publicznych spoczywa obowiązek zapewnienia wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich wolności, godności i praw, w tym do życia i zdrowia.

Ww. ustawa nakłada na gminy obowiązek podejmowania działań mających na celu zapobieganie przemocy w rodzinie, w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, który ma zawierać:

- 1) Opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.
- 2) Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.
- 3) Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.
- 4) Tworzenie Zespołów Interdyscyplinarnych

Zespół Interdyscyplinarny

Ustawa nie określa statusu prawnego Zespołu Interdyscyplinarnego, wskazuje, że jest on powoływany przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta. Zespół działa w oparciu o porozumienia zawarte pomiędzy wójtem a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w skład zespołu.

Art. 9a ust. 15 ustawy powierza Radom Gminy kompetencje do określenia w drodze uchwały procedury powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółów jego funkcjonowania. Zgodnie z treścią ww. artykułu wybór przewodniczącego jest kwestią wewnętrzną zespołu, który decyduje kto będzie pełnił tę funkcję. Obowiązek zapewnienia obsługi techniczno – organizacyjnej Zespołu Interdyscyplinarnego spoczywa na ośrodku pomocy społecznej

Zespół Interdyscyplinarny tworzą przedstawiciele:

- jednostek organizacji pomocy społecznej,
- gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,

- policji,
- oświaty,
- ochrony zdrowia,
- organizacji pozarządowych,
- kuratorzy sądowi.

W skład zespołu interdyscyplinarnego mogą wchodzić także prokuratorzy oraz inni przedstawiciele podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zespół interdyscyplinarny na pierwszym posiedzeniu wybiera spośród swoich członków przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.

Zadania Zespołu Interdyscyplinarnego

Jednym z podstawowych zadań realizowanych przez zespół interdyscyplinarny jest realizacja działań i zamierzeń określonych w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów i specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zadania realizowane są w szczególności poprzez:

- 1) inicjowanie działań w stosunku do osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie,
- 2) dokonywanie diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie,
- 3) dokonywanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- 4) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym.

Cele Zespołu Interdyscyplinarnego zostały uregulowane art. 9a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zadaniem zespołu jest podejmowanie działań profilaktycznych oraz zapewnienie pomocy rodzinom w przewyżczeniu trudnych sytuacji życiowych związanych z przemocą domową.

Grupa Robocza

Podejmując działania, których celem jest rozwiązywanie problemu przemocy w indywidualnym przypadku, Zespół Interdyscyplinarny ma możliwość tworzenia Grup Roboczych. W skład Grup Roboczych wchodzi przedstawiciele:

- jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
- policji,
- oświaty,
- ochrony zdrowia.

W ramach Grup Roboczych powołani mogą być również kuratorzy sądowi oraz przedstawiciele innych podmiotów będących specjalistami w dziedzinie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadania Grupy Roboczej

Członkowie Zespołów Interdyscyplinarnych i Grup Roboczych wykonują swoje zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych. Do zadań Grup Roboczych należy:

- 1) opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach występowania przemocy w rodzinie,
- 2) monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
- 3) dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodziny, w których dochodzi do przemocy i efektów ich działań.

Zadania instytucji tworzących Grupy Robocze

Na podmioty realizujące procedurę „Niebieskiej Karty” zostały nałożone obowiązki wynikające z umocowań prawnych. Poniżej przedstawiono główne zadania, które sprzyjają współpracy między współodpowiedzialnymi za rozpoznawanie przemocy podmiotami.

Policja

- 1) ochrona życia, zdrowia i mienia,
- 2) inicjowanie i organizowanie działań zapobiegających przestępstwom i wykroczeniom oraz współdziałanie z organizacjami pozarządowymi, samorządowymi, państwowymi w tym zakresie,
- 3) wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie sprawców,
- 4) podejmowanie interwencji,
- 5) sporządzanie notatek służbowych i Niebieskich Kart oraz prowadzenie procedury NK, monitorowanie sytuacji,
- 6) zatrzymanie osób stosujących przemoc, stwarzających zagrożenie życia, zdrowia i mienia,
- 7) wszczynanie postępowania przygotowawczego przeciwko sprawcy przemocy,
- 8) zabezpieczanie dowodów przestępstwa,
- 9) podejmowanie działań prewencyjnych wobec sprawcy,
- 10) udzielenie informacji o miejscach wsparcia dla ofiar przemocy.

Sąd Rodzinny/Sądowi Kuratorzy Rodzinni

- 1) badanie sytuacji rodzinnej małoletnich,
- 2) wydawanie decyzji w sprawie sytuacji małoletnich, sprawowanie opieki nad nimi,
- 3) określanie sposobu wykonywania władzy rodzicielskiej,
- 4) monitorowanie sytuacji dziecka,
- 5) prowadzenie postępowań o zobowiązanie do leczenia odwykowego,
- 6) wskazywanie obowiązku współpracy z asystentem rodziny.

Sąd Karny i Kuratorzy dla Dorosłych

- 1) nadzorowanie przebiegu orzeczonej kary,
- 2) w sytuacji nierealizowania zaleceń Sądu modyfikowanie lub wykonywanie kary,

- 3) przyjmowanie wniosku o udzielenie pomocy z Funduszu Pomocy Postpenitencjarnej,
- 4) wnioskowanie/nakładanie środków probacyjnych

Oświata

- 1) wspieranie działań wychowawczych,
- 2) udzielanie pomocy pedagogicznej, psychologicznej, edukacyjnej,
- 3) prowadzenie warsztatów umiejętności rodzicielskich/wychowawczych,
- 4) zawiadamianie Sądu Rodzinnego i organów ścigania o przestępstwie lub podejrzeniu jego popełnienia,
- 5) prowadzenie działań w procedurze Niebieskich Kart

Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- 1) wnioskowanie do Sądu Rejonowego o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- 2) zabezpieczenie środków finansowych na badania biegłych i opłaty sądowe,
- 3) w razie konieczności prowadzenie samodzielnych działań w kierunku rozeznania sytuacji rodzinnej oraz społecznej osoby zgłoszonej
- 4) prowadzenie działań w procedurze Niebieskie Karty
- 5) wzywianie osoby nadużywającej alkoholu,
- 6) informowanie o konsekwencjach,
- 7) udzielenie wsparcia psychologicznego, prawnego, organizowanie dostępu do pomocy terapeutycznej,
- 8) współpraca z rodziną w zakresie udzielania informacji o możliwym wsparciu,
- 9) zawiadamianie organów ścigania o podejrzeniu/stwierdzeniu przestępstwa.

Pomoc Społeczna

- 1) diagnozowanie wywiadem środowiskowym sytuacji rodziny/osoby,
- 2) planowanie pomocy i monitorowanie efektów podjętych działań,
- 3) pomaganie w załatwianiu spraw urzędowych i innych ważnych spraw bytowych,
- 4) udzielanie poradnictwa, np. prawnego, psychologicznego lub wskazywanie miejsca, gdzie można uzyskać taką pomoc,
- 5) udzielanie informacji o przysługujących świadczeniach i formach pomocy,
- 6) udzielanie wsparcia materialnego, wsparcia asystenta rodziny,
- 7) kierowanie do miejsc zajmujących się pomaganiem ofiarom przemocy domowej,
- 8) zapewnienie schronienia,
- 9) w przypadku stwierdzenia bądź podejrzenia popełnienia przestępstwa powiadamianie organów ścigania,
- 10) organizowanie punktów informacyjnych, kampanii społecznych, programów profilaktycznych, świetlic,
- 11) współpracowanie z innymi instytucjami i organizacjami

Ochrona zdrowia

- 1) chronienie zdrowia pacjenta,
- 2) udzielanie pomocy medycznej, organizowanie transportu, wspieranie kontaktu ze specjalistami,
- 3) rozpoznawanie sygnałów świadczących o przemocy,
- 4) informowanie o miejscach wsparcia,
- 5) rozpoczynanie procedury Niebieskiej Karty,

- 6) proponowanie/udzielanie informacji o możliwości uzyskania bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego,
- 7) powiadamianie organów ścigania o podejrzeniu/popełnieniu przestępstwa.

Każdy ze współodpowiedzialnych podmiotów ma za zadanie wnieść do procedury całe swoje zaplecze, także osobowe. Znajduje to umocowanie w konkretnych zadaniach, które określiło rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie procedury Niebieskiej Karty. Każdemu z podmiotów procedury zostały przyporządkowane zadania adekwatne do jego możliwości i obowiązki wynikające nie tylko z prawa lecz również z potencjalnych umiejętności osobistych osób reprezentujących podmiot.